

besvarelse, ministeren har givet her, og dernæst også komplimentere DUPI-rapporten, som faktisk både er seriøs og utrolig god læsning, og det er også blevet sagt fra fleres side. Den giver et godt indtryk af, hvad det er, der reelt er sket under den kolde krig, og hvor vigtigt det, der blev gjort, også var. Jeg tror såmænd, vi alle sammen er enige om, at selv om det måske ikke var særlig genialt, ikke særlig indsigtfuldt og ikke særlig åbent for at sige det meget mildt, var det det rigtige, der blev gjort. Vi var midt i den kolde krig, vi stod med en Warszawapagt, der havde angrebslystne tendenser, og Danmark var nødt til at blive ved med at holde hovedet koldt og gøre noget fornuftigt.

Men man gjorde en fejl. Det var ikke en fejl, at man gav tilladelse, ikke at man prøvede på at åbne op for USA, nej, fejlen var, at man ikke turde sige det, at man ikke i det mindste turde informere Folketingets Udenrigspolitiske Nævn eller nogle andre, hvor man kunne have holdt det så tæt, at man kan sige, at der var viden om det, men at det ikke kom ud til offentligheden, hvis det var det, der var nødvendigt på det tidspunkt.

Når jeg starter sådan, er det, fordi jeg også mener, det her er vigtigt, ikke blot for at vi kan skrive historien færdig – som man har set det, er de i Østeuropa nødt til at skrive hele historiebøger om, og der er også en lille del af den danske historiebog, vi er nødt til at skrive om – men også, fordi det er et spørgsmål, om vi er gået langt nok, om vi er ærlige nok, om vi er åbne nok også i andre sager. Den eneste sag, vi kender til, er den sag med atomvåben på Grønlands jord.

Hr. Jørgen Estrup er inde på, at vi ikke kan gå videre, fordi materialet skal være til stede, og her i den sidste korte bemærkning kommer hr. Estrup ind på, at man da må være opmærksom på, at der er en 30-års frist. Arkiverne er lukket i 30 år. Jeg tror faktisk, at vi er det europæiske land, der har vores arkiver lukket længst.

Det er ganske utilstedeligt, fjollet og tåbeligt, at Danmark har en sådan lov. Udenrigsministeren kommer her og siger, at de prøver skam også på at gøre noget, at regeringen har en plan, og det er jo altid vældig godt, at regeringen har en plan, men det kommer måske også lidt an på, hvad det er for en plan, regeringen har.

Så vidt jeg har kunnet forstå, og jeg har kun fået referaterne af det, for vi har ikke set selve lovforslaget endnu, vil man indføre en lempelse

over en 5-årig periode, således at det ikke bliver i 30 år, arkiverne er lukket, men kun i 25 år.

Så er vi lige langt, og så er vi stadig væk dér, hvor vi har været hele tiden, altså 30 år tilbage fra nu af.

Så er det jo, man kan spørge, hvad det så hjælper. Hvad hjælper det hele, hvis ikke vi tør være åbne? Det er den samme udenrigsminister, som forhåbentlig på det nærmeste daglig står i Bruxelles og siger, at vi skal have åbenhed overalt, når vi taler om EU. Men skal vi have åbenhed om, hvad det er, vi selv foretager os her i Danmark? Nej, arkiverne skal forblive lukket.

Regeringen ønsker en liberalisering af loven, men den ønsker ikke at få åbnet reelt, således at forskerne kunne få lov til at kigge.

Jeg står ikke og plæderer for, at Folketinget skal bestille en rapport, tværtimod ville det være tåbeligt. Det ville sandsynligvis også være lidt spild af tid og energi, og det ville koste en frygtelig masse penge. Men vi skal åbne mulighed for, at forskere på eget initiativ kan komme ind og se, hvad der er nødvendigt. Jeg tror nemlig ligesom hr. Estrup egentlig talte heller ikke, at der er så meget mere i denne sag, men der kunne jo være mange andre sager.

Der er blevet sagt en hel del i dagens debat om det valg, der blev udskrevet den 10. maj 1988, og om, hvorfor og hvordan vi egentlig talte kan slå hinanden i hovedet med, om de amerikanske atombevæbnede både skulle melde, inden de kom ind i havn, om de havde atomvåben, eller om de bare skulle have et brev, sådan at de vidste, at Danmark ikke syntes, det var en god idé, om amerikanerne – og det var debatten dengang – skulle have lov til at sige, at det var amerikansk ejendom, selv om de lå i dansk havn, eller om man skulle sige, at så snart de var inde i dansk havn, var de at betragte som på dansk jord.

Frygtelig interessant, men der er blevet sagt meget, meget lidt om de Warszawapagtskibe, der rent faktisk sejlede rundt i danske og ikke kun i de internationale farvande, som hr. Gert Petersen ellers vil styrte op og fortælle mig at Øresund, Storebælt og Femer Bælt er. Det ved vi alle sammen godt, men vi ved også godt, at de skibe også var i danske farvande ind og ud af bælteerne, og i øvrigt har enhver, der igennem tiderne har siddet ved en radarskærm, set, hvordan de smuttede rundt omkring og ind i danske farvande.

Det var atombevæbnede skibe; ingen tvivl i den sag. Vi vidste det, de vidste det, og når vi